

La Rochefoucauld
«Nuestra envidia dura
de aquellos que envían»

Punt de vista

Autobiografia d'un homenot del Delta

'Polet' encarna el combat històric que diverses generacions han portat a terme per viure en aquestes terres de fang i aigua

Ha baixat i pujat l'Ebre, en diverses ocasions i per tots els mitjans: en bicicleta, a peu, en calac, en embarcacions precàries...

Onada edicions, de Benicarló, presenta demà dijous, 13 de juliol (19.30 h, al Centre Ebre

Terra, de Deltebre), el volum *Lo Pas de l'Ebre*, de Josep Bertomeu Fornós 'Polet' (La Cava, 1944), un llibre autobiogràfic que forma part de la Col·lecció Gent Nostra, destinada a recollir, com a reconeixement, la vida i treball de personalitats significades de les Terres de l'Ebre i del Maestrat.

Amb el suport d'institucions, com el Consell Comarcal del Baix Ebre i el Parc Natural del Delta de l'Ebre, així com de múltiples entitats i persones amb les quals 'Polet' ha col·laborat al llarg de la seva vida en la defensa i promoció del Delta, en l'acte de presentació del seu llibre de records hi participaran, a més de l'autor, Miquel Àngel Pradilla, editor i filòleg, Jordi Gilabert (historiador i company de combats ecològics) i Xavier García, periodista, que ha escrit el pròleg de presentació d'aquestes memòries.

Vull pensar, com a amic personal i company de múltiples accions populars per la salvaguarda del riu, que aquesta trobada a Deltebre tindrà el ressò que mereix la llarga i intensa dedicació de 'Polet', aquest homenot que, als seus 79 anys, resumeix i encarna el combat històric que diverses generacions, des del final de la guerra, han portat a terme per viure i sobreviure en aquestes terres de fang i aigua, sotmeses a tota mena de cobejances per part dels grans poders econòmics i polítics: dels faraònics pantans als transvasaments, de les nuclears als abocaments industrials, de les dificultats amb els preus agraris a l'emigració, de la retenció de sediments a uns ca-

bals cada cop més reduïts i, en fi, de la destrucció de l'economia agrària familiar a l'apropiació de recursos per part de les grans companyies de producció i de distribució.

Tot això ha estat viscut directament per Josep Bertomeu, integrat de ben jove a l'economia de la casa on va néixer: l'horta, l'aviram, la guarda dels canals, el conreu i la venda de l'arròs, els viatges per contractar segadors, les descobertes navegant per l'Ebre, com aquell dia que, entre canyars, va descobrir amb emoció la lenta, segura i solemne presència d'un llagut descendent pel riu.

Escena impagable, que bé donaria per a un documental televisiu sobre com era la vida al Delta, abans que ministeris, corporacions industrials, i després conselleries, anessin a 'ordenar' aquest món de petites propietats que subsistien a base de molt de treball, però on el temps era administrat per cadascú, sense imposicions de productivitat accelerada, on la mobilitat era servida, també en temps humà, pel cèlebre carrilet Tortosa-La Cava i, en fi, on l'economia era exercida comunitàriament amb el que es comptava, amb l'alegria, confiança i lleialtat (sempre hi ha excepcions) que aquest meravellós poble deltaic disposava, i que, en alguna mesura, encara té.

Amb els anys, 'Polet' també va saber què era emigrar, i així,

de 1970 a 1978, treballà en una empresa d'Oliana, a l'Alt Urgell, on -juntament amb la seva dedicació al futbol, que ja venia d'abans- s'implicà políticament i sindicalment amb el PSUC i CCOO.

Abans de la sortida, es casà amb Pepita Navarro Tomàs, té uns fills que continuen el sentit de rectitud paterna, i uns nés que porten als ulls tota aquesta netedat, i des de l'Ajuntament de Deltebre va dur a terme una gran labor cultural, esportiva i de turisme ecològic, «regeneratiu», com ell anomena. Ha baixat i pujat l'Ebre, en diverses ocasions i per tots els mitjans: en bicicleta, a peu, en calac, en embarcacions precàries, també en els vaixells de Greenpeace, denunciant els continuats projectes de transvasaments, al costat dels companys de la Plataforma en Defensa de l'Ebre, i darrerament batallant per retornar els sediments al riu.

Sempre amb un somriure als llavis, la seva armadura corporal queda integrada al ritme d'una naturalesa que li ho ha donat tot i que ell correspon restituint-li el que aquest model salvatge de comportament humà -teledirigit des de les altes inhòspites del cinisme i l'egolatria- li ha llevat. Memorable, 'Polet', que pels terraplens, entre arrossars, vora la cançó de l'aigua, ballava -transistor en mà, sol, lliure i nu- el twist dels seus quinze anys!

XAVIER GARCIA
Periodista i escriptor